

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

18 ianuarie 2024*

„Recurs – Hotărâre care face obiectul unei opoziții în fața Tribunalului – Inadmisibilitate”

În cauza C-785/22 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 27 decembrie 2022,

Eulex Kosovo, cu sediul în Pristina (Kosovo), reprezentată de L.-G. Wigemark, în calitate de agent, asistat de E. Raoult, avocată,

recurentă,

cealaltă parte din procedură fiind:

SC, reprezentată de A. Kunst, Rechtsanwältin,

reclamantă în primă instanță,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul C. Lycourgos, președinte de cameră, doamna O. Spineanu-Matei, domnii J.-C. Bonichot (raportor) și S. Rodin și doamna L. S. Rossi, judecători,

avocat general: doamna L. Medina,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatei generale,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Eulex Kosovo solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 19 octombrie 2022, SC/Eulex Kosovo (T-242/17 RENV, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2022:637), prin care Tribunalul, în urma unei judecăți în lipsă, a obligat Eulex Kosovo la repararea prejudiciului material și moral cauzat lui SC.

Cadrul juridic

Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene

- 2 Articolul 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene prevede:

„Deciziile Tribunalului prin care se finalizează judecata, prin care se soluționează parțial fondul unui litigiu, prin care se pune capăt unui incident de procedură referitor la o excepție de necompetență sau de inadmisibilitate pot fi atacate cu recurs la Curtea de Justiție în termen de două luni de la notificarea deciziei atacate.

[...]”

Regulamentul de procedură al Tribunalului

- 3 Articolul 60 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, intitulat „Termenul pentru considerente de distanță”, prevede:

„Termenele procedurale se prelungesc pentru considerente de distanță, în mod invariabil, cu 10 zile.”

- 4 Potrivit articolului 123 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, intitulat „Hotărârile pronunțate în cauzele judecate în lipsă”:

„(1) În cazul în care Tribunalul constată că pârâtul, căruia cererea introductivă i-a fost legal notificată, nu a răspuns la cererea introductivă cu respectarea termenului sau a condițiilor de formă prevăzute în acest sens la articolul 81, fără a aduce atingere aplicării prevederilor articolului 45 al doilea paragraf din [Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene], reclamantul poate solicita Tribunalului, într-un termen stabilit de președinte, să judece cauza în lipsă.

(2) Pârâtul judecat în lipsă nu intervine în procedură și acestuia nu i se notifică niciun act de procedură, cu excepția deciziei prin care se finalizează judecata.

(3) Prin hotărârea pronunțată într-o cauză judecată în lipsă, Tribunalul admite concluziile reclamantului, cu excepția cazului în care este în mod vădit necompetent să judece acțiunea sau a cazului în care această acțiune este în mod vădit inadmisibilă sau în mod vădit nefondată.

(4) Hotărârea pronunțată în cauza judecată în lipsă este executorie. Totuși, Tribunalul poate suspenda executarea acesteia până la soluționarea opoziției depuse în temeiul articolului 166 sau poate condiționa executarea acesteia de constituirea unei cauțiuni al cărei quantum și ale cărei modalități se stabilesc ținând seama de împrejurări. Cauțiunea se restituie dacă nu se formulează opoziție sau dacă aceasta din urmă este respinsă.”

5 Articolul 166 din acest regulament de procedură, intitulat „Opoziția la o hotărâre pronunțată într-o cauză judecată în lipsă”, prevede:

„(1) În conformitate cu articolul 41 din [Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene], hotărârea pronunțată în cauza judecată în lipsă poate fi atacată cu opoziție.

(2) Opoziția se formulează de pârâțul judecat în lipsă în termen de o lună de la notificarea hotărârii pronunțate în cauza judecată în lipsă. Aceasta se depune cu respectarea condițiilor de formă prevăzute la articolele 76 și 78.

(3) După notificarea opoziției, președintele stabilește un termen celeilalte părți pentru a depune observații scrise.

(4) Procedura se desfășoară în conformitate cu prevederile, după caz, ale titlului III sau ale titlului IV.

(5) Tribunalul se pronunță prin hotărâre, care nu poate fi atacată cu opoziție.

(6) Originalul acestei hotărâri se anexează originalului hotărârii pronunțate în cauza judecată în lipsă. Se face mențiune despre hotărârea dată în opoziție pe marginea originalului hotărârii pronunțate în cauza judecată în lipsă.”

Istoricul litigiului și hotărârea atacată

6 Istoricul litigiului este expus la punctele 2-17 din hotărârea atacată. Acesta poate fi rezumat după cum urmează.

7 SC a ocupat funcția de procuror în cadrul misiunii Eulex Kosovo de sprijinire a supremației legii, desfășurată de Uniunea Europeană în Kosovo, având statutul de personal contractual internațional pe baza unor contracte pe durată determinată succesive, în perioada cuprinsă între 4 ianuarie 2014 și 14 noiembrie 2016.

8 În luna aprilie a anului 2014, persoana interesată a făcut obiectul unui raport de evaluare defavorabil din partea superiorului său ierarhic, împotriva căruia a formulat o reclamație prin care a contestat aprecierile care figurau în acesta și a invocat neregularități ale procedurii de evaluare.

9 La 12 august 2014, șeful misiunii Eulex Kosovo a adoptat o decizie de anulare a acestui raport ca urmare a nerespectării de către superiorul ierarhic al lui SC a diferitor cerințe formale.

10 În vara anului 2014, SC a participat la un concurs intern organizat de Eulex Kosovo pentru recrutarea de procurori, la care a eșuat, astfel cum a fost informată de către superiorul său ierarhic la 19 august 2014. SC a contestat acest rezultat, invocând nelegalitatea compunerii comisiei de evaluare, întrucât doi dintre membrii săi aveau aceeași cetățenie, dar și pentru motivul că prezența superiorului său ierarhic era de natură să dea naștere unor îndoieli cu privire la imparțialitatea procedurii.

11 Considerând că compunerea comisiei de evaluare a fost nelegală, șeful misiunii Eulex Kosovo a decis să anuleze rezultatele acestui concurs.

- 12 În cursul anului 2014, Eulex Kosovo i-a solicitat în mai multe rânduri lui SC să se supună unui examen de conducere auto, la care aceasta a eșuat de trei ori. În această perioadă, SC a transmis misiunii adeverințe în sensul că suferea de un handicap la mâna dreaptă.
- 13 În anul 2016, SC a participat la un nou concurs intern pentru recrutarea de procurori, organizat în urma adoptării unei decizii de reducere a posturilor misiunii, putând fi reînnoit numai contractul persoanelor care obțineau rezultate suficiente la acest concurs. La 30 septembrie 2016, SC a fost informată cu privire la eșecul său la acest concurs intern și cu privire la faptul că, prin urmare, contractul său nu va fi reînnoit. Persoana interesată a formulat o reclamație împotriva acestei decizii, arătând că președintele comisiei de evaluare, în speță superiorul său ierarhic, se afla în situație de „conflict de interese”, ceea ce atrăgea nelegalitatea procedurii de concurs. Șeful misiunii a respins această reclamație, precum și cererea de arbitraj formulată ulterior de SC.
- 14 La 25 aprilie 2017, SC a introdus o acțiune la Tribunal, în temeiul articolelor 272 și 340 TFUE, prin care a solicitat în esență anularea rezultatelor concursului intern din anul 2016 și a deciziei de a nu i se reînnoi contractul, precum și repararea prejudiciilor material și moral pe care considera că le-a suferit ca urmare a neîndeplinirii de către Eulex Kosovo a obligațiilor sale contractuale.
- 15 Prin înscris separat din data de 24 august 2017, Eulex Kosovo a ridicat împotriva acestei acțiuni o excepție de necompetență și de inadmisibilitate în temeiul articolului 130 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului.
- 16 Prin Ordonanța din 19 septembrie 2018, SC/Eulex Kosovo (T-242/17, EU:T:2018:586), Tribunalul, fără a examina excepția de necompetență și de inadmisibilitate invocată de Eulex Kosovo, a respins, în temeiul articolului 126 din regulamentul său de procedură, acțiunea introdusă de reclamantă, pentru motivul că aceasta era în parte vădit inadmisibilă și în parte vădit nefondată.
- 17 Prin Hotărârea din 25 iunie 2020, SC/Eulex Kosovo (C-730/18 P, EU:C:2020:505), Curtea a anulat Ordonanța din 19 septembrie 2018 menționată la punctul anterior pentru motivul că Tribunalul descrisese în mod incomplet cadrul juridic care reglementează adoptarea deciziei privind concursul intern din anul 2016, ceea ce l-a determinat să nu ia în considerare normele care reglementează modalitățile de organizare a acestui concurs, și a trimis cauza spre rejudecare Tribunalului.
- 18 În urma acestei trimiteri, Eulex Kosovo a reiterat, prin înscris separat din data de 30 octombrie 2020, excepția de inadmisibilitate pe care o ridicase inițial. În schimb, nu a depus un memoriu în apărare în termenul care îi fusese acordat în acest sens. La 24 septembrie 2021, Tribunalul a invitat-o pe SC să își prezinte observațiile cu privire la continuarea procedurii. La 12 noiembrie 2021, SC a solicitat Tribunalului să judece cauza în lipsă, în conformitate cu articolul 123 din regulamentul său de procedură.
- 19 Prin hotărârea atacată, Tribunalul, după ce a examinat, în conformitate cu articolul 123 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, dacă nu era în mod vădit necompetent să judece acțiunea sau dacă această acțiune nu era în mod vădit inadmisibilă sau în mod vădit nefondată, a statuat că motivele lui SC nu erau lipsite de temei și a obligat Eulex Kosovo să repare prejudiciile materiale și morale invocate de SC.
- 20 La 28 noiembrie 2022, Eulex Kosovo a formulat opoziție împotriva acestei hotărâri în temeiul articolului 166 din Regulamentul de procedură al Tribunalului.

21 Ulterior, la 27 decembrie 2022, Eulex Kosovo a formulat prezentul recurs.

Procedura în fața Curții și concluziile părților

22 Prin recursul formulat, Eulex Kosovo solicită Curții:

- anularea hotărârii atacate;
- respingerea în totalitate a cererii formulate în fața Tribunalului și
- obligarea lui SC la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurilor înregistrate cu numerele T-242/17, C-730/18 P și T-242/17 RENV, inclusiv a celor aferente prezentului recurs.

23 SC solicită Curții:

- confirmarea hotărârii atacate;
- admiterea acțiunii în fața Tribunalului și, în consecință, respingerea recursului și
- obligarea Eulex Kosovo la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii de recurs în cauza C-785/22 P și a celor aferente tuturor celorlalte proceduri în fața Tribunalului și a Curții, inclusiv în cauzele C-785/22 P-R, T-242/17, C-730/18 P, T-242/17 RENV și T-242/17 RENV-OP.

24 Prin decizia din 23 ianuarie 2023, președintele Curții a statuat că nu era necesar să admită cererea de suspendare a procedurii de recurs până la pronunțarea hotărârii privind calea de atac a opoziției formulată în fața Tribunalului.

25 Prin Ordonanța din 28 martie 2023 (C-785/22 P-R, EU:C:2023:262), vicepreședintele Curții a respins cererea de măsuri provizorii formulată de Eulex Kosovo având ca obiect suspendarea executării hotărârii atacate până la pronunțarea Curții cu privire la prezentul recurs pentru motivul că nu era îndeplinită condiția urgenței.

26 Prin decizia din 21 aprilie 2023, președintele Curții a statuat că cererea de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate formulată de Eulex Kosovo trebuia respinsă pentru motivul că, întrucât nu a fost formulată în timp util, nu respecta prevederile articolului 133 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții și a arătat că aplicarea din oficiu a procedurii accelerate nu prezenta interes în acest stadiu, din moment ce un prim schimb de memorii avusese deja loc. El a decis însă examinarea cu prioritate a cauzei, în temeiul articolului 53 alineatul (3) din Regulamentul de procedură al Curții.

Cu privire la admisibilitatea recursului

27 SC consideră cu titlu principal că recursul este inadmisibil ca urmare a opoziției formulate de Eulex Kosovo împotriva hotărârii atacate, aflată în prezent pe rolul Tribunalului. Eulex Kosovo s-ar limita în plus să reproducă în recurs motivele și argumentele prezentate în cadrul opoziției.

- 28 Potrivit articolului 56 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, pot fi atacate cu recurs la Curte doar deciziile Tribunalului prin care se finalizează judecata, precum și cele prin care se soluționează parțial fondul unui litigiu sau se pune capăt unui incident de procedură referitor la o excepție de necompetență sau de inadmisibilitate. Recursul trebuie formulat în termen de două luni de la notificarea deciziei atacate.
- 29 Din această dispoziție rezultă că recursul nu este admisibil decât împotriva unei decizii definitive, în privința căreia nu există nicio altă cale de atac.
- 30 În temeiul articolului 166 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, pârâțul judecat în lipsă poate ataca cu opoziție hotărârile pronunțate în cauze judecate în lipsă. Această cale de atac trebuie formulată în termen de o lună de la notificarea hotărârii pronunțate în cauza judecată în lipsă, hotărârea pronunțată în cadrul opoziției neputând fi la rândul ei atacată cu opoziție.
- 31 Întrucât exercitarea unei astfel de căi de atac are ca efect redeschiderea procedurii în fața Tribunalului, nu se poate considera că prin hotărârea pronunțată în cauza judecată în lipsă împotriva căreia a fost formulată opoziție s-a finalizat judecata, în sensul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- 32 Rezultă că recursul formulat împotriva unei hotărâri pronunțate într-o cauză judecată în lipsă care face obiectul unei opoziții este inadmisibil.
- 33 Pe de altă parte, trebuie să se precizeze că, deși recursul formulat înainte de expirarea termenului prevăzut la articolul 166 din Regulamentul de procedură al Tribunalului pentru formularea opoziției este inadmisibil, întrucât nu este îndreptat la data introducerii sale împotriva unei decizii prin care s-a finalizat judecata în fața acestei instanțe, recursul menționat poate fi regularizat prin expirarea acestui termen dacă respectiva cale de atac nu a fost exercitată. Această situație nu se regăsește însă atunci când a fost formulată o opoziție.
- 34 În speță, prin hotărârea atacată, Tribunalul a apreciat că Eulex Kosovo, pârâtă în primă instanță, trebuia considerată ca lipsind întrucât nu a depus un memoriu în apărare. Statuând în temeiul articolului 123 din regulamentul său de procedură, acesta a reținut că motivele lui SC nu erau vădit nefondate și a obligat Eulex Kosovo, judecată în lipsă, la repararea prejudiciilor material și moral invocate de SC. Reiese din dosar că, înainte de expirarea termenului prevăzut la articolul 166 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, Eulex Kosovo a formulat opoziție la această instanță împotriva hotărârii atacate.
- 35 Întrucât exercitarea de către Eulex Kosovo a căii de atac a opoziției a condus la redeschiderea procedurii în fața Tribunalului, prezentul recurs este inadmisibil, dat fiind că nu este îndreptat împotriva unei decizii prin care s-a finalizat judecata, în sensul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- 36 Rămâne în sarcina părților din procedura în fața Tribunalului, în cazul în care consideră că au motive în această privință, să formuleze recurs împotriva hotărârii pronunțate în cadrul opoziției în termenul de două luni de la notificarea acestei hotărâri.
- 37 Rezultă din cele ce precedă că recursul trebuie respins, fără a fi necesar să se examineze motivele invocate de Eulex Kosovo.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 38 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acest regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât SC a solicitat obligarea Eulex Kosovo la plata cheltuielilor de judecată, iar Eulex Kosovo a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată numai în măsura în care privesc procedura de recurs.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

- 1) Respinge recursul.**
- 2) Obligă Eulex Kosovo la plata cheltuielilor de judecată aferente prezentei proceduri de recurs.**

Semnături